

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob **torških, četrtkih**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri zvečer. — Obujno izdanje stane:
za jeden mesec . . . 2.00, izven Avstrije 2.40
za pol leta . . . 10.00, za leto . . . 18.00
Na naročbe raz. izločene naročnine se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 20 nč.,
v Gorici po 25 nč. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 20 nč., v Gorici 25 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

Oglaš se računa po tarifu v petitu; za
naslove z debilimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega tiskanih vrstic.
Poslana osmrtnica in javnizhvala, do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker ne frankovano se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglaš spre-
jema **upravitelstvo** ulica Caserma 13.
Odprte reklamacije se prosto poštnine.

„V edinosti je moč!“

Naši delavci in podporna društva.

V Trstu obstoje razna podporna dru-
štva, mej temi dve slovenski. Mimo teh smo
dobili tudi okrajno bolniško blagajno. Ker
sti pa naši podporni društvi premenili svoja
pravila v soglasju z zakonom o okrajnih
bolniških blagajnah, postali sti enakove-
ljavni tem poslednjim.

Po zakonu mora biti vsak delavec trša-
ških podjetij in zavodov član pri enem
podpornih društev, ako ne, mora se upisati v
okrajno blagajno.

Kolikor v okrajno blagajno toliko pod-
pornim društvom mora sleherni gospodar ali
zavod plačevati za svojega delavca po 9 nč.
na teden, ostalo pa donos delavca sam.

Tisti, ki so upisani v okrajno bolniško
blagajno in ne služijo več kot 1 gld. 25
nč. na dan, plačujejo samo po 15 nč. na
teden, a dobivajo po 75 nč. podpore na dan
v slučaju bolezni. Delavec, ki služi nad 1
gld. 25 kr., uplačuje po 18 nč. in dobiva
podpore po 90 nč.

Podpora pri okrajni blagajni traja samo
20 tednov. Po 20 tednih neha podpora, a
tudi družina ne dobi pogrebnih stroškov v
znesku 30 gld.

V naših delavskih podpornih društvih
plačuje nekaj več, zato pa ima velike ugod-
nosti. V slučaju bolezni dobiva skoni 20
tednov po 1 gld. in za nadaljnjih 32 tednov
po 50 nč. na dan ter eventualno pogreb-
ščino v znesku 30 gld.

Letos plačujejo nekateri udje pri „Del.
podp. društvu“ po 30 nč. na teden, a to po
krivici, ker bi moral gospodar plačati 9 nč.
od teh 30.

„Economus“ plačuje teh 9 nč. in tudi
uprava mestne plinarne se je izjavila, da bo
plačevala odtlej onih 9 nč. Tem bolj se du-
dimo, da se Lloyd in Strudthoff upi-
rata temu plačevanju, valed česar je delavec
na škodi za 4 gld. 68 nč. na leto. Pustimo
Strudthoffa, na strani, ker je zasebno podjetje
ali postopanja „Lloydove“ uprave sares ne
moremo razumeti: da noče priznati podpornih
društev — tudi italij. ne —, katera je vlada
sama pripoznala enakoveljavne z okrajno
blagajno. Ta podporna društva so spremenila
svoja pravila v smislu zakona o okrajnih bol-
niških blagajnah, in v trenutku, ko je vlada
pridrila tem spremenjenim pravilam, stopila
so v jedno in isto vrsto z okrajnimi blagaj-
-

nam. In kar pripoznava vlada, pripoznati
mora vsak podjetnik, v prvi vrsti pa avstrijski
Lloyd, ki je postal državno podjetje in ki
uživa ogromne podpore od strani države.
Dobro bi bilo, da bi se tudi naši državni po-
slanci nekoliko pobrigali za to zadevo.

Lloyd in Strudthoff bodeta morda sku-
šala opravičiti svoje postopanje s tem, da
hočeta v svojem lastnem delokrogu
zasnovati delavsko blagajno. Čujemo, da se
res nameruje nekaj takega.

To nam daje povod do vprašanja, ali
bi bili Lloydovi in Strudthoffovi
delavci na dobičku, ako bi ti pod-
jetji osnovali svoji lastni bla-
gajni?

Oglejmo si malo to stvar, da vidimo,
kake nasledke bi utegnili imeti za naše
ljudi. Za ti podjetji bilo bi seveda ugodno,
ker bi jima ne trebalo več plačevati onih 9
nč., katere plačujejo sedaj v okrajno bla-
gajno za tiste delavce, ki so tam zavarovani.

Ta donar bi ostal doma, če tudi v de-
lavski kasi. Za okrajno blagajno bil bi to
udarec, ker bi jej odpadel velik del udov;
a to nas ne briga toliko. Važneje pa je za
nas vprašanje, kako bi bilo potem z delavci.

Dokler ostane delavec v službi teh pod-
jetij, ne bo slabo. Kaj pa potem, ako oslabi,
ali pride v nemilost; ako ga odpuste od dela?
Z istim dnem, ko stopi iz službe, izgubi de-
lavec pravico do podpore iz Lloydove ozi-
roma Strudthoffove blagajne. In če je že pri-
leten? Potem ga tudi druga podporna dru-
štva ne bodo mogla vprejeti kot člana. Kaj
bi imel po takem delavcu od tega, ako za-
menja svoje podporno društvo z Lloydovim?

Vse drugo bi bilo, ako bi Lloyd in Strud-
thoff zagotovila delavcu, da ga obdržita do
smrti. Potem seveda ne bi smeli ziniti besede.
Ali kje na svetu je tako podjetje, katero bi
moglo in hotelo dati tako zagotovo?!

Še nekaj. Tudi med delavci se dobe
take „dobre“ dušice, ki radi ovajajo svojega
tovariša. Denimo, da se delavec prijavi bol-
nega, a se takoj oglaš kak dober prijatelj z
ovadbo, da dotičnik ni res bolan, ampak da
se le dela bolnega. Ker pa je znano, da go-
spodarji radi verjamejo takim ovadbam, si
moramo misliti, da ga ali odpuste od dela,
ali pa mu znižajo plačo. In zdravniki! Tudi
ti bi najbrže bolje pazili na korist gospodarja,
nego na delavčovo korist.

Pa saj znamo, da, kjer so velika pod-
jetja uvela take blagajne, so bili delavci ve-
-

dar na škodi. Čitajmo le poročila iz Česke,
Moravske in z Dunaja!

Zato priporočamo delavcem, naj si va-
rujejo svojo prostost, dokler se le da. Tako
prostost jim zagotavljati naši podporni
društvi, zajedno pa jim dajati tudi raz-
vedrila in pouka. Priporočajte torej ti društvu,
širite ja in bodite ponosni nanji!

M. K.

Politiške vesti.

Ogrska v deliriju. Kljub „narodnemu
lugovanju“ nadaljujeta svoje predstave operno
in narodno gledališče. Gledališki nadglednik
grof Zichy pa je dobil baje dne 22. t. m.
grozljivo pismo, v katerem je rečeno, da se
vržejo bombe v dotična gledališča, katera ne
pretrgajo predstavljanj. (Celó v „liberalnem“
Trstu ni gledališčnih predstav zadnje tri dni
Velikega tedna, ker jih zabranjuje katoliška
cerkov. Na Ogrskem pa veljajo drugi zakoni.
Ured.) Bomb sicer ni bilo treba metati, ker
so se obustavile predstave vsled burnih de-
monstracij množice pred gledališči, v kateri
so bili, kakor običajno, največji kričarji „ro-
doljubni dijaki“. Ko so imele prireditelji pred-
stave, prihrumeli so v gledališča in deloma s
prošnjami, deloma s grožnjami odpravili so
gledalce iz dvorane. Na narodnem gledališču
in nad operno zgradbo hoteli so razobešiti
črne zastave. Nekateri vročokrvneži udri so
celó v cesarsko ložo v opernem gledališču
ter razobešili črno zastavo. Sedaj pa je po-
segla policija vmes. Ker se demonstrantje
niso hoteli umakniti, udrihali so stražarji s
sabljami po njih. Ranjenih je 28, govori se
celó, da sta dva ubita. — To je baš naj-
boljše sredstvo proti vročokrvnim demonst-
rantom in dobro zdravilo proti novi madjarski
bolezni „Delirium Košutense“. — De-
monstriralo se je tudi pred kavarnami, kjer
je svirela glasba in pred hišami, kjer ni bilo
razobešenih črnih zastav. Neredi trajali so
do polnoči.

Ogrska vlada in Košut. Dne 22. t. m.
posvetovala se je liberalna stranka, da ukrene,
kar je potrebno v proslavo Košutovega spo-
mina. Zborovanju predsedoval je baron Ma-
ninski. Sklenili so poslati sožalni brzojav
Košutovi rodbini in jeden venec na pokojni-
kovo krato. Ministerski predsednik baron
Wekerle objavil je aboru, da se anide 23.

sobi, upiraje pogled v tla, a kraj nje koraka
Palfy, klanjaje se in mahaje s rokami.

— Pro primo, pravi Madjar in vzdigne
palec, je treba ukloniti Jurija Vsesvetskega.
Silovit človek je morda iz naklonjenosti do
svojega gospodarja in nekoliko do svojega
žepa, ali treba ga je ukloniti, ker ni po godu
vaši milosti in je tudi sicer jako slab in bo-
lehen. To bo tudi najboljši izgovor, da ga od-
pravimo.

— Bene, pravi gospa, govorite dalje.

— Pro secundo, nadaljuje Madjar in
vzdigne kazalec; za svojega upravitelja po-
stavi moj velemožni gospodar literata Gre-
gorja Dombroja, mirnega, pravičnega človeka,
kateri nima tod blizu nobenih sorodnikov in
tudi ni oženjen. Njemu se bo inventarno iz-
ročilo, kar je vina, živine, žita, sena, pohištva
v kolikor spada na polovico mojega milostnega
gospodarja.

— Bene, ponavlja gospa, ali tista dva
zlodejca Horvat in Golubić morata iz hiše,
ste li čuli?

— Na vsak način! Takoj jih zapodimo,
vaša milost, pritrjuje Madjar gospi. Pro ter-
tio ostaje poseststvo „quoad dominium et pos-
sessionem et omnia iura possessionaria“ ne-
razdelno, treba je samo dobiti način, na ka-
teri bi se ta dvojna uprava modro uredila.

(včera) poslanska zbornica v že sklicano iz-
redno sejo ter da predloži predsednik drž.
zboru: da se ovekovečijo Košutove zasluge
za pripravo in vsotvarete zakonov iz leta
1848., da se mu izjavi hvalečnost naroda,
da se udeleži pogreba deputacija in da se
položi venec na krato in konečno, da ne bude
seje, dokler ne končajo pogrebnih slavnosti.
Dalje je povedal minister, da, ako bi se
zahitevalo še kaj — posebno, da se Košutove
„zasluge“ priznajo zakonitimi in da plača dr-
žava pogrebne stroške — potem ne bi se
moglo presirati žalostnega dejstva, da je ostal
Košut do zadnjega svojega dihleja v proti-
slovju s sedanjim postavnim redom, valed
česar je nemožno vsotvartiti takega zakona.
Konečno prošil je minister Wekerle, da naj
bi zbor ne odobril drugih želja. Liberalna
stranka vsprojele je Wekerlov predlog. Med
razpravo omenil je grof Štefan Karolyi, da
on nikakor ne more glasovati za to, da bi
Košutov pogreb ne plačala država.

Košutov sin Ljudevit Božidar odpotoval
je dne 22. t. m. v Genovo po ostanke tam
pokopane svoje matere in sestre, da se od-
pošljejo zajedno s Košutovo krato v Budim-
pešto. — Neodvisni stranki pisal je, da naj
odloži na pozneje izpolnitev raznih želj po-
kojnikovih. — V ponedeljek blagoslovi se
Košutovo truplo v Torinu, potem je odpeljejo
na železnico. Pokojnikova sina je spremita
v Pešto.

Nadvojvodinja za Košuta. Iz Budimpešte
poročajo dne 22. t. m., da je nadvojvodinja
Marija Doroteja, hči nadvojvode Josipa brzo-
javno dovolila, da se razobeši črna pregr-
nena zastava na poslopje neke šolske družbe,
katerej je pokroviteljica.

Italija in Madjarska. Neodvisna stranka
sklenila je v svoji seji dne 22. t. m., da od-
pošlje brzojavnim putem svojo vročo zahvalo
Crispiju na izrazih sočustvovanja z madjar-
skim narodom prigodom Košutove smrti.

Šolski shod na Dunaju. Shod srednješol-
skih učiteljev vprejel je dne 22. t. m. re-
solucijo, s katero se zahteva naglo popolnjenje
stališča učiteljev in suplentov ter urenjeje
prekrbljenja učiteljskih udov in sirot. Dvorni
svetovalec Beer izjavil je, da se proračunski
odelek toplo zavzame za interese srednješol-
skih učiteljev.

Oproščeni v razpravi proti morilem
Mrvo, drd. Čížek, Ana Križ in Vojtek izpu-
ščenji so bili dne 22. t. m. popoldne iz za-
pora. Pred jetniškim poslopjem bila je zbrana

— Dalje, reče Heningovica, pogledavši
izpod obrvij poslance.

— Posel ni težak, kakor se morda na
prvi pogled zdi. Najprej je treba pomisliti,
da se morajo po pravici vsi dohodki deliti
na dvoje. No, priznali mi boste, da je celó
težavno, ako dva gospodarja na istem mestu
gospodarita, to sploh ni nikakršno gospo-
darstvo, ker se drug v drugega zadeva, a
najmanj je dostojno, da vaši milosti nagajajo
ljudje, kakor je Vsesvetski. Jaz bi torej de-
jal tako. Ves fundus instructus naj se inven-
tarno piše ter se ne sme nikdar zmanjšati.
Potem naj bi se preračunili dohodki posa-
meznih zemljišč, kmetov, in naj bi se usta-
novili dve jednaki polovici. Na jedni bi go-
spodarili vi, milostna gospa, na drugi upra-
vitelj velemožnega mi gospodarja. Sleharo
leto naj bi se pregledal inventar, na jednem
in sicer boljšem gradu bi stanovali vi, mi-
lostna gospa, a tu na Sosedu stanoval bi
Batorjev upravitelj.

— A! vzkligne gospa Uršula, torej zopet
ste jeli deliti, gospod Palfy. A kdo mi za-
gotovi pravico posestva na Sosedu? Nikdar,
nikdar!

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Kmetški upor.

(4)

Zgodovinska povest šestnajstega veka.
Spisal August Šenoa. Preložil L. P. Planinski.

— To je, obrne se gospa k njemu, po-
sestvo je nerazdelno in obiteljsko, dohodki
in vitek se ima mej obitelji na polovico de-
liti. Tak je smisel kraljeve darovnice in tako
pogodbo je moj pokojni gospod sklenil z go-
spodom Batorjem v Stobici.

— Dá, dá, odgovori Madjar nekoliko v
zadregi.

— Tudi to vam moram povedati. na-
daljuje gospa Uršula, da sem leta 1559. svo-
jemu pokojnemu gospodu Andreju posodila
od svoje dote sedem tisoč ogrskih forintov
ter se vknjižila na šestino celega posestva.
Ne pozabite tudi, da je bilo na posestvu ne-
kaj dolga, ko ava je prevzela. Upniki baron
Klainach, Jakob Sekelj in Ladislav Kerečen
so neusmiljeno pritiskali na mojega pokojnika;
na srečo se je dobil dober človek, gospod
podban Ambrož Gregorijanez ter je izplačal
pijamkam dolg dvatisočtridesetih forintov,
pridržiavši si seveda pravico vknjižbe, katero
pravico je pozneje izročil svojemu sinu Šte-
fanu, ko se je ta oženil z mojo hčerjo Marto.

— Vem tudi za to, vaša milost, ali vsega
tega si ne morem drugače razlagati, kakor
da to breme pada na Heningovo polovico.

— Molčite mi, zakriči gospa Uršula in
udari z ного ob tla, tu ni nikakršne polo-
vice. Dolg je na celem posestvu. Niti kraljevi
sodnik niti kralj ne bo naše dedovine z no-
žem na dvoje razkrojil, dokler mi je glava
živa, dasi se mi to dvojno gospodarstvo na
jedni zemlji zdi kakor tisti čudni dvoglavi
orel, čigar jedna glava gleda na desno, druga
na levo.

— Eh, kaj pak, vaša milost, pravi Mi-
hajl in udari z ного, a oči se mu čudno za-
svetijo. Seveda, seveda. Tako mislim jaz,
tako moj velemožni gospodar. Pustiva sume
in prepire! Končajva to pravdo, katera traja
že celo uro. Gospod kraljevi sodnik ne bi
rad, da pride stvar pred sodišče, ker je tudi
on sodnik, in ker so take pravde mej sorod-
niki gotovo proklestvo.

— Ah! naameje se zlobno gospa Ur-
šula, moj mili sorodnik se torej s dišča hoji?
Dobro, da vem. On vsaj zakone pozna. Po-
temtakem se mi zdi, da visi njegova pravica
na tenkem lasu. Ali da čujemo, gospod Palfy,
vaše pogoje.

Gospa Uršula jame v smernih korakih
in z rokami na križem hoditi sem ter tje po

velika množica ljudi, ki je burno pozdravljala izstopivše jetnike.

Italija. Iz Rima javljajo, da hoče ministarstvo pred parlamentom solidarno braniti pristojbine na dohodarino. Ako bi pa ministarstvo naštelo propad, potem vlada prepusti ljudstvu, naj si voli ali pristojbine na dohodarino, ali pa štednje pri vojski, kajti le tako more se pokriti primanjkljaj.

Izjemno vojni sodišče v Palermu. (Sicilija) obsodilo je dne 22. t. m. upornika Karmela Quercia na 25letni zapor, tri druge vsakega na 15 let, pet na 13 in štiri vsakega na 12½ let zapora. Več drugih dobilo je manjše kazni.

Različne vesti.

Nj. Vel. cesar pride gotovo v kratkem v Opatijo obiskat nemškega cesarja, kjer se pripravljajo že stanovanje v letovisku „Stefanie“.

Ces. namestnik vitez Rinaldini vrnil se je začasnó iz Opatije v Trst. Po velikonočnih praznikih sprejme ga cesar Viljem v avdienci.

Umrl je večerj tukajšnji ruski konzul, državni svetnik Aleksander pl. Kolomine. Pogreb se boče vršil jutri ob 4. uri popoldne. Pokojnik je bil v Trstu občasno in priljubljena oseba.

Pogreb gospe Marije Murnikove, ki se je vršil dne 21. t. m. v Ljubljani, je bil toli sijajen, kakoršnega še ni videla Ljubljana, odkar je umrl pokojni dr. Janez vit. Bleiweis. Pogreba se je udeležilo mnogo odličnjakov, več društev korporativno in ogromno ljudstva. Na krsto se je položilo 44 vencev. Na vsem potu so gorele svetilke.

Premeščanje notarja. Pravosodni minister je premeštil notarja dra. Antona Ballabena iz Ajdovščine v Sežano.

Grégr obolel. Kakor poročajo iz Prage, obolel je jako težko mladočeški državni poslanec dr. Grégr, izdavalatelj „Narodnih Listov“. Bojé se, da oslepi.

V Predstavi pri sv. Ivanu. V ponedeljek dne 26. t. m. privedita „iluzionista“ in „antispiritista“ Henrik in Hieronim Kaldi šaljivo predstavo v dvorani „Bralnega društva“ pri sv. Ivanu. Poblizje razvidno je iz prilepjenih oglasov.

Nagrajena zdravnik. Dož. odbor istraki podelil je nagrado za stavljenje kôsic v letu 1892. okrajnima zdravnikoma Radojkoviču v Kopru in Ivanu Tamaru na Voloskem.

Žensko rodoljubje. Madjarska neznanost proti Slovacom in Romunom razvnela je celó rodoljubne ženske teh dveh tlačenih narodov. Romunska rodoljubka, gospodičina Felicia Ratiu odpisala je v imenu 550 rumunskih deklet pismo slovanskim dekletom, v katerem tožijo o trpljenju narodnih mučenk. V tem pismu je citati mej ostalim: „V teh žalostnih časih so naša dekliška srca oltarji, na katere moramo pokladati najdišče žrtve ljubezni narodnemu duhu. Vamfin nam je usojeno, da smo vestalske device, ki moramo čuvati ogenj obstanka naših narodov“. Slovaška dekleta iz Turčanskega sv. Martina so odgovorila na to pismo, da radostno vprejemajo sesterstvo ter kličejo rumunskim dekletom: „Oživimo in ohranimo v obeh narodih sveti ogenj prave ljubezni med plemenom in plemenom“.

Košut in vedno Košut. Kakor javljajo z Budimpešte, podpisavali so dne 21. t. m. na tamošnji borzi ogreki „patrijotje“ za Košutov spomenik potreben denar. Obljubljenih je 20.000 gld. — Vojaški poveljnik knez Lobkovic je baje prepovedal vojakom in častnikom, v dejanski službi stoječim, da se udeležijo pogrebnih slavnosti, ki bodo prihodnjega torka v Budimpešti. — V Nitri branil se je tamošnji katoliški župnik darovati sv. mašo zadušnico za Košuta. Ljudstvo je na to sklenilo, da naroči zadušnico pri nekem protestantskem pastirju, kateri naj jo čita pod milim nebom. Blaženi madjarski liberali! Njim je pač vse jedno, da-li služi njih demonstracijam katolišk ali pa protestantsk svečenik. Ako bi se jim bil poslednji odrek, priskrbeli bi si tudi kakšnega budistiškega popa iz Kitaja!

K roparskemu napadu v Zagrebu. Kakor poročajo „Agramer Tagblatt“ z dne 22. t. m. nima policija niti najmanjšega sledu o držnih telovajah, ki so nedavno odnesli vodji skla-

dišča soli v Zagrebu, Karlu Schwarzu, iz skladišča v Illici svoto 20.000 gld. Nekako čudno je, da je varčni Schwarz poslednji čas zahteval vrednostnih papirjev za višji znesek. „Agramer Tagblatt“ meni, da doživimo v tej tajnostni zadevi v kratkem še nepričakovanih iznenadenj.

Sodnijsko. 17letna natakarka Sabina Eman in 18letna Marija Möderer, služabnica pri bivših „ameriških gugalnicah“ na Rallijevem zemljišču, obe iz Monakovega na Bavarskem, ukradle sti nedavno gostilničarja Ljudevita Bizjaka, kateri je imel svojo gostilno v ulici Rossetti hât. 2 „All'Elefante“, 127 gld. v gotovem denarju in razna oblačila in vrednostnih predmetov za 113 gld. Obe sti potem pobegli v Ljubljano, kakor smo bili sporočili že svojedobno, v Ljubljani pa so tatice prišli na železniški postaji ter ju spremili nazaj v Trst, v zapor. Dne 21. t. m. bile sti pred tukajšnjim sodiščem, obtoženi tatvine, odnosno sokrivnje na tatvini. Obe „devici“ priznali ste svoje hudodelstvo; sodišče obsodilo je Sabino Eman kot zapeljivko na 2letno ječo, nje družico Möderer pa na 7 mesecev ječe. Poleg tega obsojeni sti, da povrneti okradenemu Bizjaku provzročeno škodo. Pri natakarki Eman našli so v Ljubljani, ko so prišli tatice, od ukradenega denarja poleg ukradenih vrednostnih predmetov in obleke, le še 70 gld. v gotovem denarju, katere so sveda takoj spravili v varnejšo pohrano.

Policijsko. Dne 22. t. m. ob 4. uri zjutraj prišli so stražarji pri sv. Jakobu 16letnega postopača Franja A. iz Riefenberga, ker je na sumu, da je ukradel nekoliko strojenih kož trgovcu z usnjem Andreju Kukanji, v družbi z 18letnim Ivanom V., katerega pa imajo že pod ključem. — V stanovanje Helene Brochi v sagati della Corte hât. 2 ulomili so neznan tatovi ter odnesli razne zastavne listke, jedno budilo in raznega perila v skupni vrednosti 72 gld. Ne znamo, da-li se posreči gospodi tatovom rešiti zastavljene predmete, katerih zastavljavni listki so že obustavljeni. — Težaka Josipa D. iz Pulje, staroga 28 let, zaprlj so večerj v novem pristanišču, ker je razgrajal in nadlegoval ljudi. Razgrajalec bil je pijan in zaradi tega spravili so ga na deske, da se tam dobro prespi in da bode valed tega bolj „gibčen“ za Velikonoč.

Trgovaten samomorilec. 72letni Ivan Altenburger, trgovec v Heiligenstadt na Dolnem-Avstrijskem se je te dni hotel zadušiti z — obrisačo, a ni mogel izvršiti svoje nakane, ker so drugi ljudje prišli blizu. Ali stavec ni odjenjal od svoje namere: prerazel si je potem dvakrat vrat z namiznim nožem ter je takoj umrl na prizadetih si ranah.

Čuden samomorilec. Z Dunaja poročajo, da je dne 21. t. m. ob 6. uri zjutraj na državnem mostu neki mlad mož vabjal pozornost stražarjev. Hodil je živčgaje po mostu gori in doli. Na vprašanje stražarjevo, kaj neki išče na mostu tako zgodaj, je odgovoril mladi mož: „Menda se vendar smem sprehajati.“ Kar naenkrat pa je vrgel od sebe klobuk in vrhno suknjo ter skočil v Donavo vzkliknóv: Haló, haló! Zginil je kar hkratu v valovih. V suknji so našli osmrtnico na ime krojaškega pomočnika Karla Kallaus. Poizvedovanja so dognala, da je morilec identičen s tem Karlom Kallausem, iz česar sledi, da je samomorilec dal natieniti svojo lastno osmrtnico ter jo tudi razposlal svojim znancom.

Zopet bomba v cerkvi. Iz Grenobla (Mesto v Franciji ob reki Isèri, okolo 50.000 stanovnikov, Ur.) javljajo, da se je dne 22. t. m. razpočila bomba med vratmi cerkve „Jallien“. V nastali zmešnjavi bilo je ranjenih 20 oseb.

Morilec Magri, oni vojak, ki je pred nekoliko tedni ustrelil in ranil v vojašnici v Florenci več vojakov, obsojen je bil dne 22. t. m. zaradi premišljenega umora na dosmrtno ječo, poostreno s 7letnim zaporom v posebni celici.

Blazen „anarhist“. minoli terek poklicali so uradniki na postaji južne železnice dobrotnika Trevesa, da jih reši nekega blaznega, ki se je šetal po čakalnici, kričeč, da se mora odpeljati, da ga pričakujejo anarhisti, zveati njegovi drugovi itd. Trevesu se je posrečilo spraviti nesrečnega v voz in odpeljati ga na svojo postajo. Tam so ga preiskali ter dognali, da je 22letni Josip Morig, trg. agent iz Vidma (Udine). Treves je brzojavil dogodek nesrečnikom starišem, kateri

so odgovorili takoj prošo, da naj Treves odpravi bolnega na dom. Sinoč sta ga spremlila dva postrežnika na železniško postajo ter se odpeljala šnjim v Videm.

Pariški krvnik, sloveči Deibler, umrl je dne 18. t. m. v Parizu v 60. letu svoje dobe. Deibler je bil v državni službi francoske republike od leta 1879. V teku teh 15 let obglavil je postavno in redno nič manj kot 90 oseb. Zadnji bil je anarhist Vaillant. Deibler je mislil prositi za umirovljenje, ko dopolni stotino obglavljenih, toda moral se je prej umakniti. Zanimivo je, da je bil pok. Deibler na samo spreten krvnik, ampak da je tudi jako dobro gosial in se poskušal celó v skladbi!

Jedno celo družino so umorili. Blizo mesta Ustkamenogorsk v Sibiriji so umorili in razkosali jedno celo družino, obstoječo iz jednega 75letnega staršča, njegova sina, neveste in petero unukov. Potem so zažgali hišo. O zločincih ni sledu ni tiru.

Mrlič v kovčku. Z Londona javljajo: Zaprlj so Avstrijanko po imenu Marija Hermann, ker je obtožena, da je umorila nekega Steffensa, s katerim je živela v tesnejših odnosjih. Mrtvo truplo so našli v nekem kovčku v njenem stanovanju. Steffens je bil 76 let star.

Svetovna razstava v Carjigradu. Kakor poročajo iz Carjigrada, osnoval je sultan novo poljedelsko ministerstvo, katero menda sares izvrši po Sultanu namenovano svetovno razstavo v Carjemgradu. Temeljni kamen tej razstavi položil se takoj po turških „Bairamskih“ praznikih. Stavbarska dela bode vodil profesor Arnone iz Mesine, kar pa bode potrebno okrašenj, napravi jih dvorni slikar prof. Aquarone iz Savone.

Koledar. Danes (24.): † Vel. sobota. Gabrijel. — Jutri (25.): Velikonoč (Ustajenje Gosp.) — V ponedeljek (26.): Velikonočni ponedeljek. Emanuel. — Polna luna. — Solnce izide ob 6. uri 2 min., zatoni ob 6. 10 min. — Toplota večerj: ob 7. uri s jutraj 9 stop., ob 2 pop. 15 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 23. Večina dunajskih listov piše povodom šestdesetega rojstnega dne predsednika posl. zbornice, barona Chlumetakega, jako simpatično o njega političnem delovanju. Časniki naglašajo patrijotizem in sijajna svojstva značaja in vse osebnosti predsednikove.

Dunaj 23. O večerjnih demonstracijah v Budimpešti javljajo časopisi: Pred „Orfejem“ nametovali so demonstrantje, ki so zahtevali, da se obustavi predstava, policijo s kamenjem. Pri drugih zabaviteljskih razbili so okna. Sploh so povsod zapretili predstave in zabave. Izgrednikom pridružili so se tudi mnogi radovedneži, kateri so siloma razobešili žalostinske zastave na gledališčnih in na raznih zasebnih poslopih. Demonstrantje so se večkrat spoprijeli s policijo. Ranjenih je nad 20 oseb; zaprlj so mnogo demonstrantov.

Budimpešta 23. V Aleksandrovoj ulici, kjer je poslanska zbornica, se je zbralo mnogo ljudstva, med katerim mnogo dijakov. Ljudstvo hotelo je v državnozbornsko palačo, a ker mu je policija to zabranila, uprli so se nekateri. V praski s stražarji bilo je nekoliko oseb lahko ranjenih. Več demonstrantov so zaprlj. — V poslansko zbornico je prišlo mnogo poslancev; galerija je prenapolnjena. Predsednik je objavil, da je umrl Košut in stavlil znane predloge (Glej politične vesti. Ur.) Posl. Just predlaga, da se Košut pokopje na deželne stroške, da se obustavijo predstave v narodnem gledališču in v operi, da se izreče mestu Torinu zahvala na gostoljubnosti, ker je živel pokojnik toliko let v temu mestu in da se postavno ovekovečijo Košutove za-sluge. Posl. Herman predlagal je po priliki isto kot zaključni predlog.

Grof Apponyi poudarjal je, da mora poslanska zbornica omejiti pijeteto vaaj v toliko, da ne bi bilo potrebno sodelovanja drugih postavodajnih faktorjev. Predlaga, da bode Košutov pogreb na stroške državne zbornice, da se pokojniku stavi spomenik in da se položi venec na Košutovo krsto. Ministarstvo predsednik Wekerle je izjavil: Naša dolžnost je, da z občutki nevgasljive hvaležnosti in nemahljivega spoštovanja izročimo našim potomcem nevenljive zaslugе Košutove. Nadalje se je izrekel Wekerle za predloge

predsednikove. Zbornice je odklonila Justov predlog z 229 glasovi proti 93, isto tako Hermanov predlog. Tudi predlog Apponyjev se je odklonil s 199 proti 142 glasovi. Po takem je vprejet predsednikov predlog.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7 17—7 18, za jesen 7 40—7 42. Koruza za maj-juni 4 90 do 4 92. — Oves za spomlad 7 07 do 7 09.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7 25—7 30, od 78 kil. f. 7 35—7 40, od 79 kil. f. 7 45—7 50, od 80 kil. f. 7 50—7 60, od 81 kil. for. 7 60—7 65, Ri 5 25—5 70; oves novi 6 95—7 40.

Ječmen 6 65—9 25; proso 4 10—4 50. Jako slabe ponudbe pšenice, povpraševanja pomanjkuje. Prodalo se je nekoliko vagonov po mlačnih cenah. Vreme oblačno.

Praga. Nerafinirani sladkor: brez posla. Za marec 16 80, april 16 75. Za maj 16 80. Nova roba september 15 80.

Budimpešta. Špirit, 16 50—7 —.

Havre. Kava Santos good average za marec 103 75, za juli 100 —, bolje.

Hamburg. Santos good average za marec f. 82 50, maj 82 —, september 78 25, mirno.

Dunajska borza 22. marca 1894.

	večerj	danes
Državni dolg v papirju	98 25	—
— v srebru	98 05	—
Avstrijska renta v zlatu	119 55	—
— v kronah	97 85	—
Kreditne akcije	368 25	—
London 10 let	124 60	—
Napoleoni	9 93 1/2	—
100 mark	60 92 1/2	—
100 Italj. lir	43 30	—

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, s nom „Belladonna“, poleg kavarno „Fabris“, priporočajo so Slovincem v mestu in na deželi, Tožijo se izbora vina istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino dobelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanajstih murvah“, priporočajo sa slavnemu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Tožila se bodo samo domača izvrstna vina. 104 25

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hîsi Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno oprano mleko po 14 kr. liter nedorosodno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1. ima trgovino z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. Cl.

Pozor! Naznanjam sl. občinstvu, da sam odprl Via Lazzaretto veechie št. 12 prodajalnice sadja in zelenjave. Prodajam tudi vino v steklenicah, mleko, smetano i. t. d. Obetam dobro postrežbo, ker imam veliko zalogo blaga l. vrste. Priporočam se sl. občinstvu za obilen obisk. Z velepoštovanjem 52—27 **Matovž Furjan.**

Prodajalnica jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja **Jožef Černe** Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Ghoga). Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči triških Slovincov vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporočajo Anton Šoril, Cl. kavarnar.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krmarje in d. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporočajo slavnemu občinstvu svojo bogato pre-skrbljeno

prodajalnico jestvin (v ulici Belvedere št. 8) pristopno zadrugnikom in nozadrugnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporočajo tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotova)

10 minut oddaljeno od mesta, z obilnim sončnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se bôdjo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gostimi in miznimi jedili. Priporočajo tudi svojo

mesnico v Rojanu (poprej Pertotova)

kjer se prodaja goveje in telečje meso, po naj-nizjih tržnih cenah Priporočajo sa slavnemu občinstvu in udom.

Novi člani so se vedno sprejemajo ob uradni urah vsak četrtak od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—5

Gostilna „Pri lepem razgledu“

Gregorja Čehovina pri sv. Alojziju se priporočajo najtoplejo slavnemu občinstvu. Toči se prav dobro črno vino po 32 in 28 nvt. in belo sládsko po 40 nvt. liter. (20)